

Lente 2011
maart april mei

Peregriijn

p e r i o d i e k

peregriijnlente^{janvanrijsewijk}

het "bestuurlijk jaar" werd meteen geopend met een heuse 1 aprilgrap....

Al weer 3 maanden zijn er voorbij sinds de eerste Peregriijn/winter is verschenen. Mede dankzij jullie medewerking beloofd het deze keer een interessante editie te worden met veel wetenswaardigheden, ingezonden stukken en verslagen.

In de jaarvergadering van eind maart is besloten dat het huidige bestuur mag aanblijven. Een compliment aan Wiel, Peter, Gerard, Hans en Marcel. Het "bestuurlijk jaar" werd meteen geopend met een heuse 1 aprilgrap en werd later verstuurd per email. Deze luidde als volgt: *"Misschien hebben jullie het al gehoord, maar er komt een nieuw soort verrekijker op de markt. Als je de vogel een paar seconden goed in beeld hebt, komt er rechts onderin te staan welke vogelsoort het is. Een mooie ontwikkeling, waar menig vogelaar al lang op gewacht heeft. Heb je belangstelling voor deze kijker, dan kun je dit doorgeven aan onze voorzitter Wiel. Bij bestelling van meerdere kijkers kan reductie verkregen worden. Het bestuur".*

Echt: er zijn enkele leden geweest die zich gemeld hebben voor een kijker! We zullen hier maar niet vermelden wie dat waren.

De oproep om te reageren op het verschijnen van de digitale Peregriijnen werd door negen mensen beantwoord. De meeste reacties waren positief maar soms dacht men er ook anders over....

- **Roos:** *Toen ik een Peregriijn ter hand nam, wist ik wat ik wilde antwoorden. Je krijgt een blad, gaat het meteen inzien, legt het weg tot een later tijdstip om het geheel of gedeeltelijk te lezen. En je bewaart het misschien.
Nu wat anders. Je krijgt een digitale versie. Heb je meteen zin het te printen en te lezen?
Conclusie: ik denk van niet. Voor mij wordt deze vorm van publicatie erg onaantrekkelijk. Besparing kosten o.k. Maar of je er meer mensen mee bereikt, is voor mij een grote vraag. Ikzelf vind dat ik al zoveel leesvoer krijg, dat ik niet veel moeite wil doen om het te bereiken. En dat is jammer voor de geleverde inspanning van de redactie. Groeten van Roos.*
- **Yvette:** *Een digitale versie lijkt me prima, het is weer een mooie editie geworden. Met vriendelijke groet, Yvette.*
- **Cor:** *Ik ga akkoord met een digitale verzending. Vr Gr Cor Arends Oosterwijk.*
- **Nico:** *Ik ben voor de digitale versie; ziet er erg goed uit!*
- **Mart:** *Alhoewel (te) weinig actief in het veld de laatste jaren, lees ik altijd met belangstelling de Peregriijn. Ik vind het een uitstekend idee om hem voortaan digitaal uit te brengen, complimenten voor de uitvoering en inhoud van het eerste digitale exemplaar. Met vriendelijke groet, Mart Ermen.*
- **Toine:** *De Peregriijn/digitaal is goed en duidelijk uitgevoerd. Om te lezen of om even snel te pakken is de ouderwetse Peregriijn prettiger. Ik heb echter begrip voor de besparing aan druk en verzendkosten. Groeten Toine Murray.*
- **Anita:** *Ik kan niets anders zeggen dan dat het er erg mooi uitziet. De inhoud blijft goed. Maar.....Ik heb de Peregriijn liever in drukvorm omdat...ik liever wat in mijn handen heb. Net zoals de krant, die ik ook nooit digitaal ga lezen. De Peregriijn is groter dan een nieuwsbrief, dus ik moet langer mijn digitale aandacht vasthouden. De Lift. Die vind ik altijd leuk om te lezen, maar die is dan ook korter en krachtiger. Je krijgt digitaal ook zoveel binnen, dat ik ook wel eens de neiging heb het weg te klikken, omdat het het zoveelste digitale gebeuren is. Maar ja de inhoud is goed...dus misschien is het een kwestie van wennen. De voordelen zijn wel heel aantrekkelijk. Groetjes, Anita*
- **Peter:** *Ik vind het een goed idee de Peregriijn digitaal uit te brengen. Voor mij mag elke versie op deze manier verschijnen. Peter van Gestel.*
- **Peter:** *Mijn complimenten voor de digitale Peregriijn. Hij ziet er prachtig uit, uitnodigend om te lezen en te bekijken. Wat mij betreft in het vervolg graag een digitale Peregriijn. Succes ermee. Met vriendelijke groeten, Peter Slingerland*

Dank jullie wel voor deze reacties. We zullen maar aannemen dat de stilzwijgende meerderheid 'het wel prima' vindt. In ieder geval ga ik proberen de Peregrijnen voor iedereen prettig leesbaar te maken. Een 'blad' waar naar uitgekeken gaat worden! Je weet het; ik kan dat niet alleen. Reacties, verslagen en berichten kun je sturen naar het nieuwe mailadres peregrijn@home.nl. Veel leesplezier!

Peregrijn maken we samen!

Alle grote vogelfoto's met tekst zijn gemaakt door Adri de Groot www.vogeldagboek.nl

tuinvogelsinbeeldvogelbescherming
de laatste vijftientig jaar is ie de huismus voorbijgestreefd...

Met meer dan een miljoen broedparen is de merel de talrijkste broedvogel van ons land. De laatste vijftientig jaar is ie daarin de huismus voorbijgestreefd. In de 19^e eeuw was de merel een schuwe bosvogel die niet in de nabijheid van mensen vertoefde. Daarna heeft hij zijn schuwheid afgelegd en is hij steeds meer naar de steden en dorpen getrokken. Hij heeft tegenwoordig al genoeg aan een stukje gazon en een paar coniferen om in te broeden. Daaraan is in onze steden geen gebrek!

Merels zijn nachtbrakers. Van de tuinvogels zijn ze het eerste wakker. Vaak zingen ze net voor het licht wordt het hoogste lied. De zangpiek is overigens maar kort en duurt hooguit een half uur. Merels kunnen met gemak meerdere legsels per jaar beginnen. Dit moet ook wel, want slechts een klein percentage van de jongen overleeft het eerste jaar. Vele vallen ten prooi aan katten.

In de winter komen merels graag bij voedertafels. Meestal scharrelen ze onder de voederplank hun kostje bij elkaar. Ze zijn verzot op fruit en bessen.

columnaadvangelswijk
nooit te oud om te leren....

In het verleden zijn we vaak met vrienden op pad gegaan. De gemeenschappelijke noemer was het wandelen in de bergen. In Spanje naar de Picos, of naar de Franse Alpen in de Queyras of Écrins, maar ook in de bergen van Noorwegen zijn we samen op getrokken. Het waren vaak relatief lange wandelingen vaak van 7 tot 8 uur totaal. Tijdens de middagpauze probeerden we wel alvast twee derde van de wandeling te hebben gehad, en dat lukt doorgaan ook. Niet altijd want ik wil nog wel eens verdwalen. Het was altijd weer een belevenis omdat er in de bergen zoveel te zien is, je kan bij elke bocht weer vol verwondering iets speciaals tegenkomen. Mooie rotsformaties, vergezichten, maar ook gemzen en steenbokken, vale gieren of een slechtvalk. Op het pad kom je van alles tegen zoals slakken, oliekevers, dikkopjes in een plasje, hollen van muizen en bergmarmotten (die zo mooi kunnen fluiten) en de prachtige bergflora natuurlijk.

We vertokken niet al te vroeg zo rond half negen (het is tenslotte vakantie) en waren net voor de borrel weer terug. De vakantie gasten op de camping zagen ons altijd wat meewarig aan als we terug kwamen, maar dat gold ook altijd omgekeerd. De hele dag in die zomerse hitte als een barbecueworstje je lijf liggen draaien is voor ons niet weggelegd. Onze vakantie vrienden wilde ook altijd weten welke planten er onderweg te zien zijn en welke vogels er rond vliegen, en ik deelde mijn kennis altijd met enthousiasme, echter ik kon niet merken dat het een beetje beklifde.

Een raaf bleef altijd een kraai en dat er naast kauwen ook Alpenkauwen voor kunnen komen, was toch elke keer weer een verassing. Overigens zijn die Alpenkauwen toch wel bijzondere beestjes, net merels maar dan een slag groter en heel sociaal, gezellig en speels.

Iedereen die in de bergen heeft gewandeld kent ze wel. Nu onze vrienden meer tijd krijgen en het pensioen in beeld komt valt me op dat ze er zelf ook meer op uit trekken. Er komen nu ook verhalen dat ze interessante vogels hebben gezien, 'toevallige gasten' en 'doortrekkers' en met naam en toenaam. Het blijkt ook dat ze beide een 'echte' verrekijker hebben gekocht in plaats van die toneelkijker waar ze eerder mee rond liepen. De verwondering van het zelf ontdekken is nu ook bij hen geboren. Laatst waren we met hen op pad in een klein natuurgebiedje dat ze inmiddels goed kennen en nu merk ik dat ze plots wel weten wat er zit. Die vogels die ik altijd moeiteloos op naam bracht (ik zat er weleens naast maar wat deert dat?) daar wordt nu toch voorzichtig een vraag teken bij gezet... ik moet echt op gaan oppassen. Er valt gelukkig nog veel te leren en te verwonderen.

■ ingezondenstukhanssmulders

doorcrossen in de bossen....

Hoe vang je een wildcrosser in een natuurgebied?

Rol een spijkerband uit waarop de vrije jongen zich lek rijdt. Te gevaarlijk, vindt justitie. De motorcrosser kan gewond raken of erger. Al jaren verboden. Een fuik dan? Je zet het pad aan de zijkanten af met kleurig lint en spant een touw over de weg. Als de crosser omkeert voor zijn ontsnapping rijdt hij zich vast in een neergelaten net. Ook te gevaarlijk!

De korpsleiding van de politie Brabant-Noord maakte het afgelopen zondagochtend nog maar eens duidelijk in haar instructies aan de mannen en vrouwen die het veld in gaan voor de grote handhavingactie tegen 'Crossen in de bossen'. Dit machtsvertoon is vooral bedoeld om burgers het gevoel te geven dat wij iets doen met de vele klachten tegen wildcrossen, tempert de politievoorlichtster hooggestemde verwachtingen onder het journaal dat zich opmaakt voor spectaculair verslag. Verstandige taal, want van de veertig crossers die het gezag staande weet te houden, zijn er slechts twee in overtreding.

Van crossterreur in Brabant-Noord is deze zondag geen sprake. De vrije jongens mijden dit gebied en halen op hun babbelsite, onder het motto 'Het was weer zover in deze regio' vooral de schouders op over dit machtsvertoon.

Word ie straks toch op wildcrossen betrappt dan is het leed te overzien. De standaardboete voor dit vergrijp bedraagt € 150 en nog eens €150 voor wie de rust in een stiltegebied verstoort. Dat brengt deze jongens met hun dure uitrusting niet aan de bedelstaf. Dat wordt anders wanneer de overtreder zijn kostbare motor of squad moet inleveren en als samengeperst pakketje weer op het politiebureau mag komen ophalen. Je hoeft ze niet Wilderswild in de knieën te schieten om toch straffer tegen het wildcrossen te kunnen optreden. Een goed doordacht overheidsbeleid helpt veel om de moedeloos makende machteloosheid rond motorterreurbestrijding eindelijk eens te doorbreken. Dat begint bij het afsluiten van zandpaden in natuurgebieden voor gemotoriseerd verkeer, zoals Baarle-Nassau nu gaat doen in het Merkske maar wat buurgemeente Alphen-Chaam nalaat rond de Regte Heide, De Hoevens en het Ooievaarsnest. Zulke verboden dienen gehandhaafd te worden met scherpere controles en hardere straffen. Maar de maatschappij moet de vele liefhebbers van gemotoriseerde vrijetijdsbesteding ook iets te bieden hebben. Burgemeester Hans Verheijen van Mill pleit op zijn weblog vooral voor het open houden en uitbreiden van terreinen waar legaal kan worden gecrossed. Dat deed hij zelf in Mill door het circuit De Kuilen op zondagmorgen open te stellen. Deze geslaagde proef werd weer gestaakt na verzet van omwonenden.

En nu maakt Mill zelf bezwaar tegen het nieuwe regionaal crossterrein bij Odiliapeel. Dat is weer nodig om bijvoorbeeld de gevolgen van het onafwendbare einde van het Boekelse crosscircuit Bezuidenhout op te vangen.

De gemeente Boekel wil met sluiting wachten op Odiliapeel, maar mag dat niet van de Vrominspectie die de Raad van State twee weken geleden aan haar kant kreeg. Boekel weigert zelf mee te betalen aan Odiliapeel omdat de 55 leden van de plaatselijke motorclub op Bezuidenhout in minderheid uit de eigen gemeente komt. Dientengevolge schokken ook andere gemeenten en de Provincie niet en blijft het nieuwe circuit in de lucht hangen. Ook hier weer staat een mengeling van kortzichtigheid, eigenbelang, onvermogen en onwil de oplossing van een hardnekkig probleem in de weg.

Zulke machteloosheid voedt de onvrede over de overheid.

Commentaar redactie:

<http://alpha.messageboard.nl/182/viewtopic.php?t=11540> is de link naar een forum dat wordt

bemand door crossliefhebbers. Met verbazing heb ik hun commentaren gelezen op het ingezonden stuk van Hans Smulders, geschreven door journalist Ron Lodewijks van Brabants Dagblad. Je weet niet wat je leest! Naast diversen scheldkanonnades richting ons mensen, denkt men hier, dat natuur niet meer dan een haas en een konijntje is! Hier is nog een lange weg in te gaan.

Vrouw bruine kiekendief met het slepen van takken en twijgen naar een nestplaats in het riet. Kiekmannen helpen meestal mee met de nestbouw.

In ons land broeden ca. 1000 à 1500 paartjes bruine kiekendieven, een stabiel aantal.

's Winters verblijven verreweg de meeste in Afrika. Als ze hier in april terugkomen, beginnen mannen en vrouw spoedig een nest te bouwen.

Eind april kunnen er al eieren zijn.

Bruine kiekendieven broeden niet meer alleen in rietkragen maar ook op akkers of in lang gras.

Hun grondnest is groot en slordig. Meestal 3 à 5 eieren, na 9 à 10 weken vliegen de jongen uit.

oproep anitavandooren handige kerkuilenbeschermers gezocht.....

Uilen zijn in, en hebben binnen IVN Oisterwijk dan ook niet te klagen over aandacht. De Steenuilenwerkgroep maar ook het Ransuilenproject lopen als een trein. Vorig jaar is Gijs van de Weerden begonnen om de bescherming van de Kerkuil op zich te nemen. Hij nam een gedeelte over van het werk van Gerard van der Kaa die vele jaren actief was op dit gebied. Wij uilenbeschermers juichen dit initiatief van harte toe, want wat is er mooier als alle uilen goed op de kaart komen te staan. Gijs opereert momenteel nog in zijn eentje, en hij is dan ook naarstig op zoek naar handige, actieve, gezellige, niet in bezit van hoogtevrees zijnde uilenmaatjes. Naast de uilenwaarnemingen kom je ook in contact met de erfbewoners waar een kast hangt; een factor die het zeker ook de moeite waard maakt. Het gaat om het gebied Oisterwijk/Haaren. Daarnaast is er nog een open gebied, Moergestel tot aan de snelweg, waar de Steenuilenwerkgroep tegen een aantal Kerkuilen aanloopt, maar daar de tijd niet voor heeft om dit erbij te nemen. Ook voor dit gebied zou het fijn zijn als daar minimaal twee mensen zin in hebben om dit op zich te nemen. De coördinatie valt onder Brabants Landschap, die ook de kasten levert. Meerdere aanmeldingen zijn dus welkom!

Spreekt je dit aan neem dan contact op met

Gijs van de Weerden 0411-683801 mobiel 06-53727077 e-mailadres g.vdweerden@home.nl

Voor het gebied tot aan de snelweg in Moergestel: Jochem Slootak, Brabants Landschap 0411-622775 of mobiel 0630853996 e-mailadres jslootak@brabantslandschap.nl

lezingen

het bestuur nodigt vrijwel elke ledenvergadering een lezinghouder uit. Dat kan iemand zijn uit eigen gelederen maar ook iemand van buitenaf met een specialisme. Een korte terugblik....

April 2011

Wiel Poelmans: Steltlopers herkennen.

Wiel is niet alleen voorzitter van onze vereniging maar ook beleidsmedewerker bij de provincie Noord-Brabant. Deze avond had het onderwerp 'Steltlopers en hoe ze te herkennen'.

Steltlopers hebben, zoals de naam al zegt, lange poten. Ze leven meestal in de omgeving van water. Tijdens de trek en in de winter komen ze vaak voor in dichte groepen op moddervlakten. Ze foerageren op insecten, wormen, weekdieren en kreeftachtigen; soms ook op plantaardig

materiaal, kleine visjes, etc. Veel steltlopers hebben daarom een aangepaste snavel. Steltlopers worden verdeeld in een aantal groepen. Zo heb je grutto's, snippen, wulpen, ruiters, plevieren en strandlopers. Om ze te herkennen zijn formaat, snavellengte en pootkleur belangrijk. Daarbij komen ze voor in zomer- en winterkleed en heb je ook nog te maken met juvenielen. Al met al duizelde het bij menig vogelwerkgroep lid na het zien van alle dia's. Soms minimale verschillen maken dat het om een andere soort ging.

Mei 2011

Peer Busink: B-team Hilvarenbeek, overzicht activiteiten natuurprojecten in 2010

Peer is projectleider van het Biodiversiteitsteam in Hilvarenbeek. Kort gezegd B-team dat bestaat uit 15 mensen waaronder ook ons clublid Martin van Mol. Diversen projecten heeft dit team al onder haar hoede gehad en we kregen hiervan een opsomming en de nodige uitleg. Zo is er gewerkt aan de landinrichting Krampvenseweg en, door o.a. het planten van douglassparretjes en het onderhouden van zandpaden, probeert men hier de geelgors weer terug te krijgen. Door in het natuurontwikkelingsgebied de Turkaa stukjes hooiland te creëren ziet men hier weer de brede orchis. Ook is er in de Turkaa gewerkt aan een vleermuiskelder en door het aanbrengen van speciale stenen zitten nu hier de Grootoorvleermuis en Franjepoot. Het Stuk heeft als speerpunt de hagedis betere kansen te geven en dat doet men door plaggen weg te halen om zodoende de grond te verarmen. Ook zijn er grove dennen weggehaald. Resultaat? Levendbarende hagedis met jongen! Oeverzwaluwen zijn vooruitgeholpen door een zandberg af te graven in de Heuvelstraat, bij verschillende nieuwbouwprojecten van de gemeente zijn gierzwaluwkasten geplaatst en er is een ijsvogelwand gemaakt. Kortom: Op kleine schaal valt veel te bereiken en het komt de biodiversiteit ten goede.

■ ijsvogelwandoosterwijkpeerbusink

bij aankomst op de afgesproken locatie had de aannemer een soort nestkast bij zich die volgens hem bedoeld was voor de ijsvogel.....

Op 22 februari 2010 ben ik gevraagd door de gemeente Oosterwijk om te kijken naar een geschikte locatie voor een ijsvogelwand die ergens aan de Voorste Stroom gerealiseerd zou moeten worden. De reden hiervoor was dat het project "Hermeandering van de Voorste Stroom" in de gemeente Oosterwijk was voltooid. De aannemer die het werk voor de gemeente had uitgevoerd, wilde als dank voor de goede samenwerking de gemeente een ijsvogelwand schenken.

Bij aankomst op de afgesproken locatie had de aannemer een soort nestkast bij zich die volgens hem bedoeld was voor de ijsvogel. Aan de aanwezigen, te weten de ambtenaar van de gemeente Oosterwijk, de werknemer van het grondbedrijf en Jan Wolfs van het IVN-Oosterwijk, heb ik uitgelegd dat alleen door het aanleggen van een ijsvogelwand een kans bestaat dat de ijsvogel aan de Voorste stroom tot broeden zou kunnen komen.

Om een idee te krijgen hoe zo'n wand eruit kan zien, werd als voorbeeld de betonnen kunstwand voorgesteld die in 2005 op twee plaatsen in de gemeente Hilvarenbeek waren geplaatst. Deze wanden (eigen ontwerp) hebben vanaf het begin toen ze zijn geplaatst, steeds succesvol gediend als broedwand voor ijsvogels. Met deze info zijn we gaan kijken naar een geschikte locatie voor een wand.

Door mij werden 2 eventueel geschikte locaties aangewezen.

In de zomer van 2010 heeft Jan Wolfs mij medegedeeld dat door de aannemer 2 betonnen keerwanden (de ijsvogelwanden) waren geleverd. Enige tijd later heb ik met Jan afgesproken om naar de wanden te gaan kijken. Toen we daar aankwamen, bleken de wanden vlak bij elkaar te liggen. In de wanden waren een zestal nestgaten geboord (de onderste een beetje aan de lage kant). De ene wand lag tegen de beek aan, de andere ca. 100 meter verder stroomafwaarts en enkele meters verwijderd van een wandelpad. Omdat twee ijsvogelparen elkaar in hetzelfde territorium niet dulden, leek mij het geen goed idee om beide wanden in te richten. Ik stelde voor om de wand die het meest succesvol zou kunnen zijn in te richten en de andere te verplaatsen naar een geschikte locatie elders.

Een plan tot uitvoering werd gemaakt en met vertegenwoordigers van de partijen die bij dit project direct betrokken waren (Brabants Landschap als subsidieverstrekker en Waterschap De Dommel als beheerder) werd een afspraak op locatie gemaakt. Het voorgestelde plan werd met de betrokkenen besproken en goed bevonden.

Voor deze locatie had ik een ontwerp gemaakt met o.a. opgemetselde zijwanden bestaande uit natuurstenen. De functie van deze zijwanden is om het zand aan beide zijden van de wand tegen te houden. De stenen zijwanden gaven nog een andere mogelijkheid. Waterschap De Dommel heeft bij het ondertekenen van het Countdown 2010-verdrag de Grote gele kwikstaart gekozen tot ambassadeur. Deze vogelsoort is in onze provincie een schaarse broedvogel en is voor zijn bestaan afhankelijk van beken en kale natte oeverstroken waarop ze vooral foerageren. Omdat deze soort een holtebroeder is, was het niet zo moeilijk om in dit project aan deze eis te voldoen. Achter de stenen in beide wanden werd hiervoor een nestkast aangebracht, met aan de voorkant van de wand de ingang tot de nestkast.

Om te voorkomen dat de wand een "gekunsteld" aanzicht zal blijven houden, is gekozen voor "lavastenen". De verwachting hiervan is dat in de toekomst op en tussen de poreuze stenen allerlei vegetatie (o.a. (korst)mossen) gaat groeien, waardoor een natuurlijk aanzien verkregen zal worden.

De wand was neergelegd op een kleine landtong. Om betreding en daardoor verstoring van de ijsvogelwand zo veel mogelijk tegen te gaan, is er een brede sloot achter de wand gegraven waardoor deze op een eiland kwam te liggen. Voor deze sloot en op het talud zullen later stekelige struiken geplant worden om een eventuele poging tot betreding op een natuurlijke manier te ontmoedigen en tevens aan de bult zand een camouflage te geven.

Om de duurzaamheid van de wand te vergroten, werd tijdens het opbrengen van het zand gaas neergelegd. Hierdoor wordt belet dat konijnen later de zandhoop kunnen gaan ondergraven. Bovenop de wand werd een damwand gelegd die wat uitstak. Daarna werd zand opgebracht. Door deze plaat zullen plantenwortels later niet door kunnen dringen tot de nestholtes en door het overstekende dak zal voor de wand overhangende vegetatie gaan ontstaan. Ijsvogels prefereren overhangende vegetatie voor de nestholte, waardoor de nestholte wordt gecamoufleerd.

Om de wand een natuurlijker aanzicht te geven is de voorkant zandkleurig geverfd.

Tevens zijn in de nabije omgeving van de wand enkele stokken in de oevers geplaatst die dienst moeten doen voor zit- c.q. visplaatsen.

Al met al is met dit project getracht om met de kennis die we denken te hebben een zo goed mogelijk alternatief te bieden voor nestplaatsen voor met name twee bijzondere vogelsoorten. De ontbrekende biotoopeis "broedplek" lijkt voor beide soorten hiermede ingevuld te zijn. Andere biotoopeisen, zoals voedselaanbod en rust lijken ook voldoende aanwezig te zijn. Voor ons vogelaars is dit project, bestaande uit de artificiële aanbieder van nestgelegenheden voor twee bijzondere vogelsoorten in één project, een primeur. Of dit ook in de praktijk zal worden ingevuld, zal moeten blijken, want de vogels zullen en blijven het laatste woord hebben.

agenda juni/juli/augustus

- Juni**
- Inventarisatie gierzwaluw
 - Begin inventarisatie oeverzwaluw
 - Controle steenuilkasten
 - Ekstertelling (welke nesten zijn bezet)
 - Habitatcommissie - vergadering
- 15**
- Bestuursvergadering
- 28**
- Ledenvergadering,
 - Lezing: Wiel Poelmans - Polen
- Juli**
- Inventarisatie gierzwaluw
 - Begin inventarisatie Huiszwaluw
- Augustus**
- Inventarisatie gierzwaluw
 - Inventarisatie huiszwaluw

tussenverslag ruudvandongen

vooral tijdens het voeren in de laatste dagen van deze nestfase en natuurlijk direct na het uitvliegen, kunnen Middelste bonte spechten zeer vocaal zijn...

Vogels in Brabant

25 april

Het seizoen begint al weer aardig te vorderen en als alles goed is zitten de Middelste Bonte Spechten deels al lang en breed op de eieren, zeker omdat het ernaar uit ziet dat het een vroeg seizoen is door het warme weer in april. Hoewel de afgelopen (en nog komende) weken meer uitnodigden om de blik omhoog te werpen in verband met de grote hoeveelheden schaarse en zeldzame doortrekkers die her en der gemeld worden, is het toch zaak om ook onze spechtjes niet uit het oog te verliezen. Momenteel is het al een tijd akelig stil in het bos, met vanaf begin april slechts VIJF MELDINGEN op waarneming.nl. Misschien zijn er nog waarnemingen op de plank blijven liggen bij jullie; graag doorgeven dan!

Wat de komende tijd betreft: over een dag of tien zullen de eerste eieren uitkomen en daarna volgt een lange periode van voer aandragen naar het nest (ruim 3 weken), waarna we vanaf de laatste dagen van mei de eerste uitgevlogen Mibo's zouden kunnen aantreffen.

Het traceren op geluid wordt een lastige zaak de komende maand. Traditioneel zijn spechten erg stil tijdens de broedtijd, maar als Middelste Bonte zich hetzelfde gedragen als Grote Bonte dan zijn er momenten in de broedcyclus dat ze van zich kunnen laten horen. Respectievelijk zijn dat: uitkiezen van nesthol, afbouw nesthol (hebben we achter de rug), eileg (zitten we midden in), uitkomen van de eieren (vanaf c. 5 mei) en uitvliegen van de jongen. Vooral tijdens het voeren in de laatste dagen van deze nestfase en natuurlijk direct na het uitvliegen, kunnen Mibo's zeer vocaal zijn ("biek-bek-bek"-series). Het vinden van nesten op basis van bedelende jongen in het nest is ook een mogelijkheid, maar dan moet je al aanwijzingen hebben waar het nest ongeveer zit, daar dit geluid meestal niet verder draagt dan ongeveer 100 meter. Vorig jaar liep dit in ieder geval in de soep, omdat door het overaanbod aan rupsen in de goede tijd, de jongen nauwelijks nog zin hadden om te bedelen. Zelfs uitgevlogen jongen waren vorig jaar uitgesproken stil (konden geen pap of "biek" meer zeggen).

Veel succes en plezier met jullie zoektochten.

Geldige territoria tot nu toe (21 in totaal, nieuw record!!!!)

MATTEBURGH-WEST (BERGEN OP ZOOM) 8 feb tot 11 maart div. wn(=waarnemingen)

WOUWSCHE PLANTAGE (BERGEN OP ZOOM) 1-malig roepend op 4 maart

TRAPPISTENKLOOSTER ZUNDERT 16 feb en 4 maart

DE MOEREN (ZUNDERT) 4 maart

LIESBOS (BREDA) 8 feb tot 19 maart div. wn van paartje, en onzeker wn op 13 april

ULVENHOUTSCHE BOSCH (ULVENHOUT) 11 feb tot begin maart

HONSDONK – ZUID (CHAAM) 13 maart baltsend paar

DE BRAND – OUDE TIEND ZUID/BRANDSE STEEG (UDENHOUT) 16 feb tot 27 maart, paartje

WARGASHUYSE/ELZENBURG (VUGHT) 23 feb tot 15 maart, paartje

KASTEEL MAURICK (VUGHT) 5 jan tot 4 april, man balts

KAMPINA, HUIZE KAMPINA/DE WEERT 6 maart, man balts

VELDERSBOS – TUSSEN PUUR EN NEGEN DREVEN (BOXTEL) 2 maart (verder noord) en 12 maart tot 8 april, waarschijnlijk ongepaarde man die ook aan de noordoostkant en bij 9-Dreven is gezien

VELDERSBOS - NOORDOOST (BOXTEL) 19 feb tot 12 maart, man

VELDERSBOS - NEGEN DREVEN (BOXTEL) 13 feb tot 24 maart, paartje

HEERENBEEK – LANDHUIS (OIRSCHOT) 12 en 19 maart, man baltsend

GOORLOOP – BOSW. DE KEMPEN (BLADEL) 17 feb en 12 maart, man balts (rare plek)

GORP EN ROOVERT – ZUID/NIEUWE HOEF (HILVARENBEK) 18 feb tot 19 maart, paartje
nestinspectie, op 19 maart 3 ex alhier. Mogelijk man van Paradijsbrug?

GORP EN ROOVERT – ZUID/PARADISBRUG (HILVARENBEEK) 18 feb en 4 maart, man balts
GORP EN ROOVERT – ZUID/DE MOERKES (HILVARENBEEK) 4 en 8 maart (wel ruim meer dan 500 m ertussen!!!)

GROOTE SLINK – BUNTHORST (ELSENDORP) 22 maart tot 2 april, paartje

STIPPELBERG (DE RIPS) 21 feb en 2 maart, 2 ex=paartje?

Moeten nog bevestigd worden (14 in totaal)

STAARTSCHE DUINEN (HUIJBERGEN) 4 april: amf (=amersfootcoördinaat) (85.216-381.669)

MASTBOS (BREDA) 13 jan tot begin maart: amf (111.98-397.005)

LANDGOED ANNEVILLE (ULVENHOUT) 17 februari

LUCHTENBURG (CHAAM) 9 februari

HONSDONK (CHAAM) 9 tot 20 februari balts: amf (115.872 392.988), 20 maart stil ex verder zuid

VALKENBERG (GILZE) 9 februari roepend: amf (116.96 394.08)

DE BRAND – EERSTE KLAMP (UDENHOUT) 5 februari: amf (136.068 403.605)

DE BRAND – NIEUWE TIEND ZUID (UDENHOUT) 22-2 en 12-3, stil ex: amf (137.592 403.886)

DE BRAND – GOMMELSE STRAAT (UDENHOUT) 16 en 20 feb, paar: amf (139.142 404.438)

VOORBURG (VUGHT) 9 januari, man: amf (148.779 405.657)

GEELDERS (BOXTEL) 13 en 14 feb, vrouw resp. man: i.i.g. amf (?) resp. (154.878 400.626)

VALKENSWAARD 1 maart, verm. man (plek onbekend)

STRIJPERHEG, SOERENDONK 14 maart (plek onbekend, via Vogels in de Kempen)

WARANDE (HELMOND) 2 en 13 maart, vrouw: amf (172.386 389.078)

ANALYSE/INTERPRETATIE

Staartsche Duinen is een rare plek zonder Eikenbos

Mastbos lijkt ongepaarde man (zou tellen onder de oude regels)

Landgoed Anneville, vermoedelijk zwerfende man

Luchtenburg, vrouw op overwinterlocatie?

Honsdonk moet m.i. een territorium kunnen opleveren!!!!

Valkenberg goede plek, maar kan ook een winterlocatie betreffen

DE BRAND voorlopig hebben we hier één geldig territorium, DAT KAN BETER!!

Voorburg, Vught, lijkt ook een overwinterlocatie

GEELDERS als er hier geen zit vreet ik mijn verrekijker op!!

Valkenswaard betreft een locatie waar er in eerdere jaren ook al diverse opdoken (2005, 2006, 2008)

Strijperheg ook hier zijn oude waarnemingen van bekend (2008)

Warande, zal wel een ongepaarde vrouw zijn (ergens 2005/2006 is hier een dode gevonden)

de steenuil januarijsewijk
en uit de eerste resultaten blijkt dat het een goed steenuilenjaar wordt. . . .

De mooiste periode in het jaar van de steenuilenbescherming is nu aangebroken. De jaarlijkse controles van de nestkasten is in volle gang; vanaf half mei (het uitkomen van de eieren) tot eind juni (het uitvliegen van de jongen). En uit de eerste resultaten blijkt dat het een goed steenuilenjaar wordt. Ook in mijn eigen gebied, Udenhout, Loon op Zand en Tilburg-N. zitten we flink in de lift met tot nu toe leuke resultaten. Het blijkt steeds weer dat de uiltjes de opgehangen nestkasten weten te waarderen. Maar meer hierover in de volgende Perergrijn/Zomer.

We blikken eerst nog eens terug op het afgelopen jaar 2010. Dat doen we samen met Brabants Landschap. Hieronder een samenvatting uit het 'Jaarverslag 2010 van de 'Vrijwillige bescherming steenuil en kerkuil in Noord-Brabant':

Organisatie netwerk.

In Brabant is een provinciedekkend netwerk van 55 uilengroepen actief. De algehele aansturing en coördinatie vindt plaats door het Coördinatiepunt Landschapsbeheer. Coördinator Soortenbescherming Jochem Sloothaak heeft de uilenbescherming oa in zijn takenpakket. Het Coördinatiepunt stelt gratis nestkasten beschikbaar aan de aangesloten groepen. Voorwaarde is dat deze op geschikte locaties worden gehangen en worden onderhouden en gecontroleerd door de werkgroep. Inmiddels hangen er in de gehele provincie rond de 2400 nestkasten voor de steenuil. Met het huidige natuurbeleid wordt het des te belangrijker dat we behaalde successen laten zien.

Een stijgende lijn zet zich voort.

In 2010 werden 536 broedgevallen van de steenuil geregistreerd. Dit is een toename van 15% ten opzichte van 2009 en wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door meer broedgevallen in nestkasten (van 386 in 2009 naar 428 in 2010). Het aantal vrije broedgevallen (in knotbomen of onder de pannen van schuurtjes) is van 87 naar 108 gestegen. De cijfers lijken er op te wijzen dat in Brabant het aanbieden van geschikte nestplaatsen een succesvolle beschermingsmaatregel is.

Broedsucces in 2010 toegenomen.

In 2010 slaagde 91% van alle geregistreerde broedgevallen. Al drie jaar op rij is het slagingspercentage van de steenuilbroedsels rond de 90%. Dit is opmerkelijk, want men zou verwachten dat tussen jaren de omstandigheden in de broedperiode variëren.

De legselgrootte in 2010 betrof gemiddeld 4.0 eieren, wat een flinke toename is ten

opzichte van 2009 (3,6). Bij de geslaagde broedsels (broedsels waarvan de eieren daadwerkelijk zijn uitgekomen) werd gemiddeld 3,3 jongen in de kast aangetroffen. Het aantal jongen dat uiteindelijk de kast verliet lag gemiddeld op 3,0. Dit is een groot verschil met 2009 (2,5) wat duidt op goede opgroeiomstandigheden in 2010 voor de uilskuikens.

Flinke verschillen tussen de regio's.

Regio **West-Brabant** heeft, ondanks de grootschalige akkerbouw die deze regio kenmerkt, een behoorlijke stijging in het aantal broedgevallen laten zien. Het aantal vrije broedgevallen is hier het minst.

In de regio **Midden-Brabant** werden ook meer broedgevallen geregistreerd, al was die stijging niet zo groot als in West-Brabant. De werkgroep met de meeste broedsel is al jaren VWG De Kempen met 33 broedgevallen.

Regio **Oost-Brabant** heeft traditioneel het hoogste aandeel steenuilenbroedsels in Brabant. Ook hier was het in 2010 een goed jaar. De uilenwerkgroepen registreerden hier, zoals in Midden-Brabant, een hoog aantal vrije broedgevallen. Dit onderschrijft de geschiktheid van het kleinschalige landschap voor steenuilen.

Spotvogels zijn wellicht de laatste binnekomers. Net als veel andere zangers is ook hij een schuwe vogel die voornamelijk in dicht struikgewas te vinden is.

Spotvogels zijn ook te herkennen aan de zeer luide, afwisselende zang, die vrijwel altijd vanuit het struikgewas voorgedragen wordt en waarin luide tonen afgewisseld worden met dalende tonen. Ze kunnen de zang van tientallen vogels imiteren, waaronder vaak die van de kleine karekiet, de rietzanger, de putter en de merel.

Het nest wordt een eind boven de grond gebouwd tussen een aantal takken en bestaat voornamelijk uit gras en wortels.

stellingforum

in de wiskunde is een stelling een bewering, die op basis van eerder bewezen beweringen is bewezen...

In deze nieuwe rubriek wil ik eens gaan proberen reacties bij jullie te ontlocken betreft onderwerpen die ons allen aangaan. Allerlei onderwerpen kunnen aan bod komen. Bedoeling is dat jullie met antwoorden, vragen of voorstellen komen die ik dan in een volgende Peregrijn zet. De stelling komt alleen hier ter sprake en niet op de ledenvergaderingen.

Stelling voor deze eerste keer luidt:

- **Hoe kan een organisatie als de Vogelbescherming nu akkoord gaan met afschieten van tienduizenden ganzen in Nederland.**

Begin deze maand sloten acht natuur- en jachtorganisaties een akkoord om het 'maatschappelijk probleem' ganzen aan te pakken. Om de populatie binnen de perken te houden, mogen jagers grauwe ganzen afschieten die in de zomer in Nederland broeden. De roep om de overlast van ganzen terug te dringen is groot omdat ze schade aan landbouwgewassen en de natuur kunnen veroorzaken. In het akkoord is opgenomen dat binnen 5 jaar het afschieten van ganzen wordt afgebouwd.

Daarnaast ziet de Vogelbescherming het als grote winst dat in de onderhandelingen een einde is afgedwongen op de winterse ganzenjacht. "Het is niet zo bekend, maar nu al worden er jaarlijks 100 tot 200.000 ganzen in de winter gedood. Door deze jacht te stoppen, kan Nederland de veilige winterbasis zijn voor de ganzen die in de winter ons land aan doen", aldus de Vogelbescherming.

Stuur nu je reactie naar peregrijn@home.nl

uitdekrantvanmiddenbrabant

natuur-habitat-en vogelzaken in het kort...

Alles wat met natuur te maken heeft staat de laatste tijd onder druk en er wordt in het nieuws weinig aandacht aan besteed. Zo vind je ook weinig artikelen in de krant die gaan over die natuur. Vandaar dat we het deze keer moeten doen met een erge korte 'uit de krant van middenbrabant'....

Maart

Gilze en Rijen wijzig aanpak overlast roeken

De gemeente Gilze en Rijen wil niet opnieuw overlast krijgen door roeken. In verband met de vogeltrek wordt de aanpak van de overlast gewijzigd. Gekrijs, gepoep. Roeken bezorgen de inwoners van de kernen van Gilze en Hulten regelmatig overlast. De gemeente begon daarom twee jaar geleden met het aanpakken van de problemen die de bij de wet beschermde vogels veroorzaken. De combinatie van het gebruik van geluidsinstallaties met angstkreten en de inzet van een valkenier hebben er voor gezorgd dat de roeken langzaam maar zeker naar het buitengebied zijn verhuisd.

April

Das en Boom vecht natuurbeleid Bleker aan

Stichting Das en Boom wil het natuurbeleid van staatssecretaris Henk Bleker juridisch aanvechten om zo de natuur te beschermen. Om dit te financieren zal de natuurorganisatie een steunfonds oprichten. Dat heeft voorzitter Jan Dirkmaat gezegd. Volgens Dirkmaat zullen stelselmatig wetten, regels en internationale verdragen worden geschonden, als Bleker echt gaat doen wat ie al vijf maanden verkondigt. Dirkmaat doet hiermee naar eigen zeggen op onder meer het schrappen van nieuwe natuur en ecologische verbindingen en het ontnemen van

bescherming van Europees beschermde gebieden. Om het beleid juridisch aan te kunnen vechten richt Das en Boom het steunfonds Recht op Natuur op. "Ik roep iedereen die het belang van de natuur erkent op, om ons te steunen door natuurrechtcertificaten te kopen, want de kosten zullen in de tonnen lopen", aldus Dirkmaat. Das en Boom is van plan rechters een oordeel te vragen over hoe de kabinetsplannen zich verhouden tegenover internationale verdragen en richtlijnen die Nederland de afgelopen veertig jaren is aangegaan.

April

Koekoek kan ei moeilijker kwijt

Koekoeken kunnen niet meer zo makkelijk een ei in andermans nest leggen. Hun slachtoffers worden steeds slimmer. Onderzoekers kwamen erachter dat de gekraagde roodstaart, die veel koekoekseieren in het nest krijgt, zelfs let op de ultraviolette kleur van het ei om te zien of dit geen legsel is van een andere vogel. Dat schrijven de onderzoekers in het wetenschappelijke tijdschrift Evolution. De roodstaart heeft een vierde soort kegeltjes in het oog, waardoor de vogel de mogelijkheid heeft om ultraviolet waar te nemen. Mensen hebben drie soorten kegeltjes en kunnen dat niet. Voor de koekoek is het een uitdaging het ultraviolette patroon van de eieren van de roodstaart goed na te bootsen. Lukt dat niet, dan gooit de roodstaart de eieren van de koekoek uit het nest. De heggenmus is een stuk minder oplettend: die herkent het witte ei van de koekoek niet tussen de eigen blauwe eieren. De onderzoekers van de Universiteit van Cambridge denken dat de koekoek zich door de eeuwen heen heeft aangepast aan de verdedigingsstrategie van

de roodstaart. Bij de heggenmus was dat niet nodig en zijn de eieren dus hetzelfde gebleven. De evolutie leidt volgens de wetenschappers tot een soort wedloop: zodra de slachtoffers een nieuwe manier hebben ontwikkeld om een koekoeksei te herkennen, bedenkt de koekoek een nieuwe techniek om de slachtoffers om de tuin te leiden.

Mei

Roofvogels dood na schuurbrand in Tilburg

Twee schuurtjes aan de Reeshof zijn maandagavond verloren gegaan bij een brand. Twee mannen zijn daarbij gewond geraakt en een onbekend aantal roofvogels kwamen om het leven. Het vuur werd rond 20.00 u ontdekt. Naast één van de schuurtjes stond een volière met roofvogels. De bewoner wist nog zes roofvogels te redden.

